

ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ
ELŐKÉSZÍTŐ MUNKARÉSZ
Adatgyűjtés, terepbejárás alapján
(ERD-I.)

HOLMU SOLAR KFT. (SZIHALOM SOLAR II.) 49,92 MW
TELJESÍTMÉNYŰ NAPELEMES ERŐMŰ (HELYSZÍN: SZIHALOM 050/8,
064/11, 064/12, 064/14, 071/10, 071/14 HRSZ.-Ú INGATLANOK)

A

HOLMU SOLAR KFT.

megrendelésére

készítette:

A

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az ERD tárgya: HOLMU SOLAR Kft. (Szihalom Solar II.) 49,92 MW teljesítményű napelemes erőmű (helyszín: Szihalom 050/8, 064/11, 064/12, 064/14, 071/10, 071/14 hrsz.-ú ingatlanok).

1.2. Tervezett változtatás helyszíne: Szihalom, 050/8,064/11,064/12,064/14,071/10, 071/14 hrsz.

1.3. Az ERD megrendelője: Holmu Solar Kft.

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Építésügyi engedélyezési eljárás

1.5. Készítette: *Magyar Nemzeti Múzeum*

1.6. Az ERD elkészítése során *a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormány rendeletének (Korm. R.)* előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Kötv. 23/C. § (5) bekezdésének megfelelően az ERD-t próbafeltárás alkalmazásával kell elkészíteni. Mivel az ERD megrendelésekor a próbafeltárást nem lehetett elvégezni, *az ERD* – a Korm. R. 39. § (1) bekezdése alapján – *több munkafázisban készül*. A Korm. R. 40. § (8) bekezdése szerint, amennyiben az első hatósági eljárás megindításakor a próbafeltárást akadályozó körülmény még nem hárult el, az ERD addig elkészült munkafázisait kell csatolni a kérelemhez. A feltárási projekttervvel záródó ERD, az akadályozó körülmények megszűnése után (vö.: Korm. R. 39. § (2) bekezdés) elvégzett próbafeltárás eredményei alapján készíthető el, a következő munkafázisban

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK

2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés

A tervezett beruházás helyszíne a Borsod – Abaúj – Zemplén vármegye található Szihalom külterületén, mezőgazdasági művelésű területen.

A helyszín viszonylag sík, enyhén hullámzó felszínű, keleten az Ostoros-patak bevágódott medre követi. A Bükk hegység déli előterének hegylábi környezete itt vált át síkságra.

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során, a tervezett beruházás által érintett területen és 200 méter széles övezetében ismert régészeti lelőhelyhez kapcsolódó információt vagy régészeti lelőhelyre utaló adatot **nem** találtunk.

A vizsgált területet az 1. sz. mellékleteken ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „*Terinformatika*” mappájában érhetők el.

2.2. Régészeti terepbejárás

A tervezett beruházás felszíni vizsgálatát 2024. február 7-én végeztük el. A 050/8 és 071/14 hrsz-ken repcevetés volt, így csak korlátozottan lehetett vizsgálni. Ennek ellenére a parcellák É-i részén, illetve ezektől É-ra szórványosan rézkori vagy bronzkori és népvándorlás kori, esetleg késő szarmata korú leletanyagot gyűjtöttünk, ezzel egy eddig ismeretlen régészeti lelőhelyet azonosítottunk (Szihalom – Ostorosi-dűlő).

A vizsgált területet és az azonosított régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését az 1. sz. térképmellékleten ábrázoltuk.

2.3. AZ ÉRTÉKVIZSGÁLAT EREDMÉNYÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A régészeti értékvizsgálat során az alábbi régészeti lelőhelyet azonosítottuk a vizsgált területen és annak 200 m-es környezetében:

Név:	Nyilvántartási szám:	Információ forrása:	Lelőhely jellege:	Lelőhely kora:	Pozíciója:
<i>Szihalom – Ostorosi-dűlő</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>terepbejárás</i>	<i>telep</i>	<i>rézkor, bronzkor, népvándorlás kor</i>	<i>érintett</i>

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhely ismert kiterjedését az 1. térképmellékleteken ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetőek el.

3. KUTATÁSI TERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

A beruházó egy 49,92 MW teljesítményű napelemes kiserőmű beruházást tervez Szihalom település külterületi részén 101,0895 hektáron. A rendszer 22 kV-os kábellel csatlakozik a hálózati csatlakozást megvalósító új Szihalom 220/132/22 kV-os transzformátor állomásba, amely a Detk-Sajószöged II. 220 kV-os távvezeték közvetlen közelében létesül. A terület sík, tereprendezés az utak, transzformátor-állomások, valamint a kábelárkok kialakítása során történik. A keleti területen 12, a nyugatin 7 transzformátor állomás, valamint 1 kapcsolóállomás épül. A transzformátor-állomások gyárilag előszereltek, sávalapra épülnek. Méretük 4,9 x 2,2 m. A napelemparkhoz kapcsolódik egy alállomás is, amely 32906,776 m² területen épül. Az alállomás pontos műszaki tartalma egyelőre nem ismert.

A kábeleket a terepszint alatt 80 cm mélyen vezetik el. Az árkok szélessége változó: 1035, 663, 578, 400 mm lesz. A kiserőmű területén belül szervizutak kerülnek kialakításra, amelyen keresztül

a transzformátor állomások telepítése, cseréje, karbantartása és a napelemek mosása végezhető. A tervezett út szélessége 3,5 méter, egyirányú forgalmat tesz lehetővé.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés és az ERD II. fázisában javasolt lelőhely-diagnosztikai vizsgálatok meghatározása

A tervezési terület jelenleg mezőgazdasági hasznosítású, ezért a későbbi lelőhelydiagnosztikai vizsgálatok és próbafeltárás elvégezhető. A tervezett beruházási területen 1 régészeti lelőhelyet (nyilvántartásba vétel alatt) azonosítottunk.

A régészeti lelőhelyek a Kötv. alapján általános védelem alatt állnak. A Kötv. 19. § (2) szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

A beruházás tervezése során feltétlenül figyelembe kell venni a szükséges régészeti feltárások idő- és költségigényét.

A régészeti értékvizsgálat során, a tervezett beruházás földmunkái által érintett területen nem azonosítottunk olyan helyben megtartandó örökségi elemeket, amelyeket a Korm. R. 21. § (3) bekezdés alapján a földmunkával el kell kerülni.

További örökségvédelmi vizsgálatokat javaslunk elvégezni a beruházás területén, hogy megismerjük, illetve kizárhassuk a beruházás megvalósulását megakadályozó kockázatokat. **A tervezett alállomás területének vizsgálatára geofizikai kutatás és próbafeltárás** elvégzése ajánlott a kockázati tényezők azonosítása és csökkentése érdekében. A nevezett vizsgálatok adatai alapján lehet majd megállapítani a megelőző feltárás jellegét és mértékét.

A mezőgazdasági művelésű területek geofizikai mérések elvégzésére legalkalmasabb a növényzet maximum 10 cm magasságú időszak, melynek során a felszín egyenletes simaságú. A mérések elvégzését egyértelműen kizárja a 25 cm-nél magasabb vegetáció, a zöldkár lehetősége és a mélyszántottság.

A Korm. R. 39. § (2) bekezdése alapján próbafeltárásokra csak az akadályozó körülmények elhárulását követően kerülhet sor, régészeti munkavégzésre alkalmas állapotú területen, amelynek szempontjait a Korm. R. 34. § (3) bekezdése határozza meg. A feltárások megkezdése előtt a beruházónak el kell végeztetni a területen a fakitermelést, bozót- és egyéb növényzet irtását, az építési, bontási, vagy egyéb hulladék eltávolítását, a lőszer- és tűzszerészeti vizsgálatot és mentesítést, illetve az erről szóló minőségbiztosítási jegyzőkönyvet a feltárást végző intézménynek átadnia. Biztosítani kell a feltárandó terület megközelíthetőségét, ki kell jelölnie a

közművezetékeket és köteles átadnia ezek leíró és térképes dokumentációját lehetőleg EOVRendszerben készült állomány formájában.

A Korm. R. 36. § (2) bekezdés alapján a gépi és kézi földmunkát a régész irányítása mellett kell végezni, olyan *munkagép* (gumikerekes forgókotró, iszapoló vagy rézsűző kanállal) alkalmazásával, amely alkalmas a régészeti jelenségek jelentkezési szintjén a régészeti tükörfelület kialakítására.

A szükséges próbafeltárásokat a régészeti rétegsor aljáig kell elvégezni (Kötv. 21. § (2)).

3.3. A javasolt lelőhely-diagnosztikai vizsgálatok költségkalkulációja

Vizsgálat típusa	Nettó egységár	Terület/Db	Kalkulált nettó költség*
Geofizikai kutatás (mágneses)	40 Ft/m ²	3,5 ha	1 400 000
Próbafeltárás	2 520 Ft/m ² pozitív eredmény esetén; 1 100 Ft/m ² negatív eredmény esetén	1500 m ²	pozitív: 3 780 000 Ft negatív: 1 650 000 Ft
Feltérési projektterv összeállítása	50 000 Ft	1 db	50 000 Ft
Összesen	nem kalkulálható		

*Kötv. 19. § (4) alapján, a Korm. R. 8. mellékletében meghatározott hatósági egységárak szerint

A Kötv. 23/F. § 8a) alapján az ár nem tartalmazza a próbafeltárások elvégzéséhez szükséges gépi földmunka költségét!

A végleges költségbecslést a kivitelezési adatok pontosítása, a beruházás végleges megtervezése után lehet elvégezni, a megbízói adatszolgáltatás alapján.

A Kötv. 23/F. (8) értelmében az Előzetes régészeti dokumentáció készítésének teljes költségei nem haladhatják meg a beruházás teljes bekerülési költségének 0,35%-át, kivéve, ha a Beruházó ennél magasabb összeg megfizetését vállalja.

Az előzetes régészeti dokumentáció készítésének költsége a terepen végzett régészeti szaktevékenység mellett tartalmazza a végleges leletbefogadás, de nem tartalmazza a próbafeltáráshoz szükséges gépi földmunka, továbbá a munka- és balesetvédelmi szabályok betartásához szükséges műszaki feltételek biztosításának költségét.

A Kötv. 23/F. § (4) bekezdés alapján a nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feltárással összefüggő rendelkezések alkalmazásában – tekintet nélkül a nagyberuházás szakaszolására – a

beruházás teljes bekerülési költsége a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 47-51. §-ában meghatározott tételek tervezett összege.

A beruházó nyilatkozata alapján, jelen projekt esetében a beruházás bruttó bekerülési költségének 0,35 százaléka: 120 000 000 Ft

3.4. A javasolt vizsgálatok elvégzésére jogosult intézmény megnevezése

Az Előzetes régészeti dokumentációhoz kapcsolódó próbafeltárások és geofizikai kutatás elvégzésére, a Kötv. 23/C. § (3) bekezdés és a Korm. R. 3. § (3) alapján a Magyar Nemzeti Múzeum (regeszetiprojektiroda@hnm.hu) jogosult.

Budapest 2023. 02. 27.

*Bíró Péter
régész
Magyar Nemzeti Múzeum*

756000.000

757000.000

758000.000

Szihalom - Óstorosi dűlő

Jelmagyarázat

- Alállomás területe
- Beruházás területe
- Régészeti lelőhely
- Terepbejárás területe

M=1:15000
EOV 77-234, 77-243

0 250 500 m

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

HOLMU SOLAR Kft. (Szihalom Solar II.) 49,92 MW teljesítményű napelemes erőmű
(helyszín: Szihalom 050/8, 064/11, 064/12, 064/14, 071/10, 071/14 hrsz.-ú ingatlanok)
Előzetes régészeti dokumentáció
1.0 térképmelléklet
A terepbejárás kutathatósági viszonyai és eredményei